

De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 23 Juni 1833. (Staatsblad No. 124).

Zondag 26 Juli 1896. N°. 970.

Abonnementsprijs: franco aan huis, per drie maanden f.1.20. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent.
Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaars, Postdirecteuren enz. en aan het Bureau te Amsterdam.
Advertentien: van 1 tot 6 regels 90 Cent; voor elke regel meer 15 Cent.
Aanvragen en verzending van Heftelaven en Verlagen van Vereenigingen 10 Ct. p. regel.

„Zijn God onderrecht hem van de wijze.“

En zijn God onderrecht hem van de wijze, Hij leert hem. Jesaja 28: 26.

Uw natuurlijke existentie en uw genadeleven horen bijeen. God heeft ze saam gebouwd, en daarom zult gij ze niet scheiden. Ook niet voor uw besef, voor uw godvruchtige gewaarwording, voor het bewuste leven uwer vroombheid.

Op het eerste hoort de Schrift er in voor, om u steeds weer op de majesteit van uw God in zija schepping te wijzen? Kluit het geroep om genade en uitredding niet schier in elke psalm op uit doodsaangsten in het natuurlijke leven, om eerst van daar op innerlijk stelsel over te gaan? Ja, is het heil en de zegen, die Gods belofte brengt, niet bijna altoos een zegen voor de ziel, maar die in zegening voor de natuurlijke existentie wordt afgeschaduwd en voorbereid?

En kloekt niet juist daarin het zuiverder licht, waarmede het God belijft heeft, zija Gereformeerde kerken te bestralen, dat zij, toen eenzijdige geestelijkheid den valschen weg koos, aan dien door God gelegden handtusschen natuurlijke en geestelijke leven om verbeddelijke vasthielden?

Op het eerste hoort de Schrift er in voor, om te bidden zonder ophouden. En de ascet, die dit hoort, laat zija dagtaak varen, sluit zich om niet afgeleid te worden, in een eenzame cel op, en onderneemt het om gebed na gebed te stamelen, tot de lippen weigeren, en zelfs het fluissteread prevelen verstomt.

Maar wie klaarder licht ontving noemt dat, hoe goed ook bedoeld, geen bidden meer. Dat begint ja, met ernst en met uitvoering der ziel in het woord. Maar ten slotte kan de ziel niet meer. De geest weigert. Een koord met knippen, die niet op en neer schuift, moet den vermolden geest te hulp komen. Alleen het geheugen spant zich nog in; wat heil iets anders dan de ziel is. Dan gaat al het werk des biddens op harden en lippen over. Tot ook die niet meer kunnen. En de minste bidder, die „zonder ophouden“ bidden zou, toch ophouden moet, en wezenloos in slimering wegzinkt.

En met dit smadelijke schouwspel voor oogen, treedt nu de Gereformeerde op, niet om den in slaap geboden bidder dat rusteloos bidden te verbeteren, maar om, heel anders, de biddende gemeenschap met het Eeuwige Wezen uit de ure des gebeds ook in zija gewone leven over te dragen.

Als voor het oog des Almachtigen, en onder den indruk van het Eeuwige Wezen, en in de gemeenschap met zija God op den weg, bij zija arbeid, in moete en in vreugde, in zija huis en op den akker te verkeer, dat en dat alleen is dat bidden zonder ophouden, dat bij de eerste morgenwake begint, en soms nog in den droom des slaaps wordt voortgezet.

Niet dus buiten het leven en het werk Gods verkeer, als ge ploegt of egt, oogt of dorcht op den akker, om, straks thuis gekomen, uw Bijbel op te slaan, en nu, zoekende uw eeuwige zaligheid, aan uw God te gaan denken, maar het werk uws Gods in alle ding aanbieden.

In alles is de Heere, zoo gij maar het oog kunt en durft openen, om zija bestel en zija doen in alle ding op te merken.

De Schrift gaat hier zoover mogelijk, en onderwijst ons, dat er letterlijk niets in ons menscheijk leven naar menscheijke vinding toegaat, maar dat tot in het kleinste toe alle bedrijf en alle handwerk en alle dagtaak gebonden is aan Goddelijke ordinaantien.

Niet alleen toch dat God de Heere aan den mensch den akker toeweest om van te leven, en hem het zaad aanweest, om in den akker te strooien, opdat het nieuwe gewas er uit rijpen zou.

Neen, de Goddelijke ordinaantien gaat veel verder.

Ploegen en eggen zija geen uitvindingen van menschen, maar stukken van den akkerbouw die God aan den mensch onderweest heeft. Iets wat ge daaraan zien kunt, dat bij alle volken, ook die niets van ekan-der afwisten, datzelfde ploegen en eggen voorkomt.

En zoo nu zegt de profetie bij Jesaja, is het niet alleen met uw ploegen en eggen, maar zelfs met de verschillende wijzen en manieren, waarop ge uw te veld staand gewas afmaakt of met den sikkel afnijdt, en dorcht op het veld of dorcht u uw schuren.

Koolzaad wordt bij ons anders dan tarwe behandeld. En zoo was het ook onder Israël met het broodkoren, met de spelt, met de gerst, met het komijn en allerlei soort veldvrucht.

Elke soort vrucht had haar eigen wijze van behandeling.

En hiervan nu heet het: „En zija God onderrecht hem van de wijze, Hij leert hem, want hij dorcht de wikkelen niet met den dorschwagen, en laat het wagenrad niet over het komijn gaan; maar de wikkelen slaat hij uit met een staf, en het komijn met een stok.“

Nu is dit uiteraard slechts bij manier van voorbeeld gezegd. Immers wat geldt voor het landbouwbedrijf, geldt evenzoo voor elk ambacht en elk beroep.

Het bewerken van steen, van hout en van metalen, het machtig bedrijf op zee, en het rusteloos vervoer van den handel, het opslaan van tenten en het bouwen van huizen, het weven van linnen en van zijde voor kleding, van alle lederwerk voor tuig en schoeisel, kortom al wat 's menschen hand vindt om te doen, is gebonden aan den aard van de stof, en zelfs het stille huishouden en het bereiden van spijzen en de verzorging van het kleine kind, is niet aan willekeur overgelaten. Maar moet alsoo toegaan, als onze Vader die in de hemelen is, dit alles in zija scheppingsordinaantien vooruit ingedacht, besteld en verordend heeft.

En hoever ook scheikunde en natuurkunde voortgaan, om den arbeid te verlichten, het gemak des levens te bevorderen, en 's menschen macht over de stof te verhoogen, het komt alles niet uit menscheijke uitdinking, maar uit Goddelijke voorverordening.

Wat nu in stoom en electriciteit reeds werkt, of door voor ons nog sluimerende krachten eens werken zal, het is alles van God voorgedekt niet alleen, maar door God besteld en verordend.

Telegraaf en telefoon kunnen wij pas ettelijke jaren, omdat God ze ons pas onderweest, maar Hij konde ze reeds voor lange eeuwen, en had voor eeuwen reeds den dag bepaald, waarop Hij ze ons onderrecht zou.

Dit nu heet een ieder voor zija eigen beroep en levensstaat in te denken, en onder die gedachte moet een ieder in zija Goddelijk beroep bezig zija.

Geloof in den Heere Jezus Christus voor uwer ziele zaligheid; maar daarachter liggende dat stille, alomvattende geloof in uwen Vader, Heere des hemels en der aarde, dat alle ding bestelt als gebonden aan zija Goddelijk bestel, en in en bij allen arbeid geloof, dat de Heere zelf ons onderrecht en ons leert van de wijze, waarop we onze taak volbrengen moeten.

Dan leidt de dagtaak niet van God af, maar veelter tot Hem op. Dan kunt ge in alle ding met uw God bezig zija, niet alleen wil ge bij alle ding aan Hem denkt, maar overmits ge bij alle ding op Hem steunt, Hem u het spoor ziet voortteekenen, van Hem bij alle ding de uitwerking en het gedijende wacht.

Dan bidt ge alvorens te arbeiden; niet omdat dit zoo hoort, en u als vroom is aangepredikt, maar omdat ge zelf gevoelt en besef, hoe bij al uw werk uw God bij u moet zija, uw hand en oog moet besturen, en u onderwijzen moet van zija ordinaantien.

En leet ge dan in dien zin, en met die innighe gedebden, om Gods heilige tegenwoordigheid bij uw arbeid en onder uw arbeiden, dan snijdt die arbeid u niet van uw God af en stuit uw gebed niet, maar is veelter de uitstraling van den hooger gen plan, die onder het bidden over u kwam.

Zoo wordt werken en bidden een.

Acht dit geen bijzaak. Er langt voor zoo velen de breuke met hun voorvaderlijk geloof aan.

Of is het niet zoo, dat de gestadige uitvinding van nieuwe natuurkrachten, en de ontdekking van nieuwe gevevens, die men door toepassing van allerlei uitvinding verkrijgen kan, en verkeer, velen het oog van het geloof afleiden, om het te richten op de wetenschap, waaraan we al deze schitterende uitkomsten dankten?

En dit is gansch natuurlijk.

En is eenmaal opgevoerd in de valsch voorstelling, alsof wel God groot is in het geestelijke, maar alsof de bewerkijng van het stofelijke van den mensch uitgaat, dan kan het niet anders, of de mensch moet steeds grooter en machtiger schijnen, hoe meer onze heerscheppij over de stof toeneemt, en het geestelijke daardoor, vergelijkender wijze, liecier in omvang en beduidenis wordt.

Het is toch duidelijk, dat het geestelijke u even groot is als voor twintig eeuwen

maar dat het stofelijke minstens tienmaal in omvang won.

Dit nu is de reden, waarom alle godsbenstige richtingen, die eenzijdig geestelijk willen zija, eindigen met het opkomend geslacht in de armen van het ongelooft te voeren.

Zie het maar aan het restant van onze oude Doopers. Hun kerken die nog overbleven zija rijk, de rijkste van alle. Stofelijke hebben ze geens dings gebrek. Maar, ai mij, wat is er van hun geestelijke mogendheid, wat van het geloof gebleven, waarvoor hun vaderen zoo vromelijk den marteldood ondergingen?

Maar heel anders komt dit alles natuurlijk te staan, als ge natuur en genade niet scheidt, en van der jeugd af leerdet, om het bestel en de onderrichting uws Gods ook in alle stofelijke ding te zien.

Komt er dan iets nieuws aan het licht, dan weet ge, dat dit nieuwe weer een dier vele wetenswaardigheden is, die uw God bij zich besloten hield, en die het Hem nu goed heeft gedacht, om ons te leeren, te ontdekken, te onderwijzen.

Zulke dingen zija er bij den Heere onzen God nog veel meer, en Hij zal er ons nog meerdere bekend maken.

En als Hij dan alzo onze kennis verrijkt, en onze macht en onze heerscheppij over de stof vermeerderd, dan drijft dit uit tot danken, tot een bewonderen van zija mogendheid en den rijdom zija kennis, en ook tot een bij en dankbaar gebruik van wat Hij ons ontdekt liet.

Ook toch in de uitkomsten der wetenschap is geen korreltje echt goud, of het is God zelf die het uit genade voor het oog van zija menschenliederen glinsteren deed.

Uit de Pers.

Onder het opschrift: „Geweogen en te licht geworden“, schrijft Dr. Renkema in het Gereformerd Volkblad, het volgende over Bedams Bezwaarschrift:

Geef mij drie regels schrijft, en ik zal maken, dat ge aan de gale komt. Aan die uitdrukking van Dillmann wordt men zeer herinnert, als men Bedams Bezwaarschrift vergelijkt met de Encyclopedie van Dr. Kuyper. Ongetuiglijk elke schrijver, wiens werken op die wijze onder handen worden genomen, zoals Bedams Bezwaarschrift, het de Encyclopedie heeft gedaan. Waarde, die broeders te Bedam hebben hun trak wat heel gemakkelijk openvat. Ze hebben, naar het schijnt, de Encyclopedie doordienvallig doorgeleefd, om het een en ander tegen Dr. Kuyper in te brengen, en waar dat doet niet al te gemakkelijk bereikt werd, dat heet men Dr. Kuyper gansch andere zaken zeggen, dan hij gezegd heeft.

Men eerste aanklacht van Bedams Bezwaarschrift is, dat Dr. Kuyper het begin der theologische wetenschap niet heeft afgeleid tot de H. Schrift, maar uit de filosofie, niet uit God, maar uit den mensch.

En wat zegt Dr. Kuyper II. 249: „En zoo konnen we dus tot dit begrip der theologie, dat de wetenschap is, die de goddelijke volbrachte tot voorwerp van onderzoek heeft en te tot Sunesis systeem, stelsel verhoert.“

Ik vraag, wat licht er nu van heel die beschuldiging over?

In de tweede plaats stelt Bedams Bezwaarschrift het voor, alsof Dr. Kuyper met richtelen in strijd is, zij bij eerst de revelatio ectypa (de openbaring Gods) het object (voorwerp) der theologie noemt, en daarna ook zegt, dat God het object is: „En toch God het object“.

Iedereen zal gevoelen, dat de klagers in dit stuk Dr. Kuyper niet hebben willen begripen.

Zoo duidelijk mogelijk toch zegt Dr. Kuyper, II. 249: „De denkende mensch als subject (voorwerp) stegenover God als object (voorwerp) gedacht, is een logische contradictio in terminis.“

En hij laat er aan voorstaan op bladzijde 163: „Het denkend subject als zoonding moet boven het object der wetenschap staan en moet de macht bezitten, om het te onderzoeken en in zija denken te bevatten. En dit nu gaat wel bij de natuur, wel bij ons lichaam, bij onze ziel en bij onze polneis (burgerschap) door, maar gaat niet door bij God, als voorwerp van onze menscheijke wetenschap gedacht.“

Dr. Kuyper leert dus wel degelijk, dat alleen de revelatio ectypa (de openbaring Gods) is het object der theologie. En als Bedams Bezwaarschrift dan beweert dat „dit in strijd is met de opvatting van alle echte Gereformeerde Theologen“, is dit eerder gezegd dan bewezen.

Laat Bedams Bezwaarschrift maar eens lezen, wat Petrus van Mastricht die toch wel tot de echte Gereformeerde Theologen behoort, hieromtrent zegt in zija Godgeleerdheid, deel I, 22, waar hij eerst spreekt van een theologie architectura en dan van een theologie ectypa, welke laatste hij als wederom onderscheidt in een natuurlijke en in een geopenbaarde Godgeleerdheid, terwijl hij er aan toevoegt, dat de Christelijke Godgeleerdheid juist is de geopenbaarde Godgeleerdheid. Het is hier maar de kwestie, of men de overeenkomst tusschen Dr. Kuyper en de oude Godgeleerden vinden wil en dan te zij spoedig gevonden.

Vooris zegt Bedams Bezwaarschrift ook, dat hij Dr. Kuyper's opvatting der Theologie den aard en het karakter verliest als theologische wetenschap en dat hij er van maakt een kennelijke wetenschap. Terwijl Dr. Kuyper uitdrukkelijk zegt, II. 249: „Men mag dus niet logisch indelen en zeggen: De wetenschap onderrecht de natuur, den mensch en God, en de wetenschap, die het laatste doet, is de theologie, eenvoudig, wijl de coordinatie nevenschikking van natuur, God en mensch valsch is.“

„harmee logisch van de verhoening van God als God uit.“

„Een gansch hoedstak wijdt Dr. Kuyper er dan ook aan, om het verhoen van de theologie te bevaanden. In de 30 plaats zegt het Bezwaarschrift zingende Dr. Kuyper, dat hij Christus vereenzeligt met de menscheijk, dat het persoonlijk onderscheid tusschen Christus en de menscheijk wordt opgeheven, wijl hij Christus beoemt het generale subject der beterschepp menscheijk in centrale zin.“

„En zeker, deze uitdrukking kluit licht vreemd in onze ooren. 't Is echter de vraag wat bedoelt Dr. Kuyper er mee? En eerlijkheidsalve had Bedams Bezwaarschrift er dan ook bij moeten zeggen, dat Christus volgens Dr. Kuyper het generale subject der beterschepp menscheijk is door den Heiligen Geest en dat hij er mee bedoelt, dat Christus is de groote profet, ons van God gegeven tot wijsheld alreerent, zoals ons Belijdenis ook zegt.“

„Doch wat licht er dan ook hier van de heele beschuldiging over en van de heelezijdige gevolytrekking, dat Dr. Kuyper's opvatting „nootwendig (ik durf even) tot Pantekone tenen moet?“

„In de vierde plaats klaagt Bedams Bezwaarschrift Dr. Kuyper aan, wijl hij zegt, dat de natuurlijke theologie (theologia naturalis) de eigenlijke, menscheijke en eenvoudige theologie is, en dat de theologie specialis slechts hulpmiddel is.“

„Maar zegt Dr. Kuyper dan ook niet in hetzelfde verband, II. 260, dat „niet de theologie naturalis, maar alleen de revelatio specialis (bizondere openbaring), ons waarlijk tot het wandelen in de wegen Gods in staat stelt.“ Voegt hij er niet aan toe, II. 327: „Het is dus niettemin eerst door de cognitio specialis, dat de cognitio naturalis bruikbaar wordt.“

„En wat heet dit punt in kwestie betreft, is het niet in dunnelden geest, zoals Dr. Kuyper het doet, ontvikkeld door Dr. Havinck in zija verhandeling over de algemeene genade? Eindelijk wordt Dr. Kuyper ook nog door het Bezwaarschrift in staat van beschuldiging gesteld, wijl hij scheidijng maakt tusschen de Theologie in de Kerk en aan de Universiteit, en een universitaire opleiding eischt voor de aanstaande Diakenen des Woords, wat niet alleen strijd met de gereformeerde opvatting, maar ook tegen de bepaling der Gier. Synode van 1893 ingaat, ik mag wel zeggen, is dat nu geen spijkerzaken op laag water? Moet men dan, om goed Gereformerd te wezen, te en en en zeggen op alle bepalingen enar synode?“

„Genoeg. Er wordt in Bedams Bezwaarschrift veel beweerd, doch weinig bewezen. 't Is zoals Dr. Littooy ook gezegd heeft, er wordt dan in „specieel en gemakkelij van letterlijk gewag gemaakt.“

„Waar wij de voornaamste punten van het Bezwaarschrift onder de oogen gezien hebben, is ons dat meer dan duidelij gebleken, en kan onze uitpraak oplichten, dat Bezwaarschrift van Bedams Bezwaarschrift geens andere zija, dan dees Geweogen en te licht geworden.“

Officiële Berichten.

Met verwijzing uit het Volkblad van 23 Juli 1896.

AGENDUM VOOR DE SYNODE

„De Gereformeerde Kerken in Nederland“, te Middelburg 1896

Deze Synode zal geopend worden op Dinsdag den 11den Augustus, 's morgens 9 uur, in het Kerkgebouw Lange Dijk. Des avonds te voren — Maandagavond ten half acht ure — zal een Opiniere Bistand worden gehouden in de Hoorderkerk, waarbij Prof. Dr. A. KUYPER zal voornam.

Algevaardigden der Provinciale Synoden Groningen.

- T. POS, v. d. m. te Bedum.
- J. NEDERHOED, v. d. m. te Middelburg.
- P. DIJKHUIS, Oudl. te Middelburg.
- D. RIJPSRA, Oudl. te Groningen.
- Ph. W. H. ESKES, v. d. m. te Spijk.
- T. OEGEMA, v. d. m. te Wilderkrank.
- J. HEMMES, Oudl. te Delfzijl.
- M. RITZEMA, Oudl. te Leens.

Friesland.

- De J. HANIA, v. d. m. te Oosterbierum.
- J. R. DIJKHUIS, v. d. m. te Joure.
- H. KAMSTRA, Oudl. te Franeker.
- A. ELSHOUT, Oudl. te Lollum.

Seeland.

- A. DE GEUS, v. d. m. te De Lemmer.
- D. TOM, v. d. m. te Sneek.
- L. J. VISSER, Oudl. te Leeuwarden.
- G. J. BRUGSMA, Oudl. te Leeuwarden.

Drente.

- A. M. DONNER, v. d. m. te Assen.
- H. DIJKHUIS, v. d. m. te Smilde.
- H. ELEVELD, Oudl. te Smilde.
- A. J. KOK, Oudl. te Dwingelo.

Seeland.

- J. A. DE BRUIN, v. d. m. te Emmen.
- T. NOORDEWIJ, v. d. m. te Middelburg.
- J. VAN DALEN, Oudl. te Assen.
- G. A. BOSCH, Oudl. te Hoogeveen.

Ovenrijel.

- J. OFFRINGA, v. d. m. te Dordrecht.
- I. BESSELS, v. d. m. te Zwolle.
- W. J. KOLKRE, Oudl. te Dordrecht.
- J. G. v. d. HOOGT, Oudl. te Kampen.

Seeland.

- L. M. A. SCHEPS, v. d. m. te Deventer.
- J. BAVINCK, v. d. m. te Kampen.
- K. VAN DIJK, Oudl. te Vriesenvoer.
- F. VAN DER VORM, Oudl. te Vriesenvoer.

Gelderland.

- W. J. DE HAAS, v. d. m. te Culemborg.
- Dr. L. H. WAGENAAR, te Arnhem.
- W. v. d. BEEK, Oudl. te Voorhuizen.
- J. KOOPSEN, Oudl. te Harderwijk.

Secundi.
Dr. H. FRANSSEN, v. d. m. te Winterswijk.
J. N. LINDEBOOM, v. d. m. te Zutphen.
F. TE WINKEL, Oudl. te Winterswijk.
G. v. ZWALUWENBURG, Oudl. te Oldebroek.

Utrecht.
Dr. G. v. GOOR, v. d. m. te Bunschoter.
J. v. HENTEN, v. d. m. te Barmbrügge.
A. FUKKINK, Oudl. te Utrecht.
A. DINGEMANSE, Oudl. te Utrecht.

Seeland.
K. FERNHOUT, v. d. m. te Utrecht.
P. J. W. KLAARHAMER, v. d. m. te Utrecht.
J. DE RUG, Oudl. te Soest.
J. VAN DEN BIJL, Oudl. te Kockengen.

H.-Holland.

Primi.
B. VAN SCHELVEN, v. d. m. te Amsterdam.
W. H. GISPEN, v. d. m. te Amsterdam.
J. OLTHOFF, Oudl. te Krabbendam.
P. VERMEULEN, Oudl. te Velen.

Secundi.
J. D. v. d. MUNNIK, v. d. m. te Zaandam.
D. BAKKER, v. d. m. te Broek op Langendijk.
A. COLIJN, Oudl. te Haarlemmermeer (O. Z.).
N. SLUIS Pz., Oudl. te Enkhuizen.

Z.-Holland.

Primi.
H. HOEKSTRA, v. d. m. te Schiedam.
J. VAN DER LINDEN, v. d. m. te 's-Gravenhage.
A. SCHIPPERS, Oudl. te Vlaarding.

Secundi.
M. v. MUIJSWINKEL, Oudl. te Zwammerdam.
J. v. ANDEL, v. d. m. te Gorinchem.
R. J. W. RUDOLPH, v. d. m. te Leiden.
B. J. C. HEIJMAN, Oudl. te 's-Gravenhage.
W. A. VROLIJK, Oudl. te Rotterdam.

Noord-Brabant & Limburg.

Primi.
J. H. FERINGA, v. d. m. te Klundert.
J. A. GOEDBLOED, v. d. m. te Nieuwendijk.
J. DEN BOER, Oudl. te Almkerk.
L. PUNT, Oudl. te Klundert.

Secundi.
J. M. MULDER, v. d. m. te 's-Hertogenbosch.
W. BOSCH, v. d. m. te Vrijhoeve-Capelle.
A. C. v. DRIMMELLEN, Oudl. te Klundert.
C. v. WIJNEN, Oudl. te 's-Hertogenbosch.

Zeeland.

Primi.
A. LITTOOIJ, v. d. m. te Middelburg.
J. HULSEPOES, v. d. m. te Vlissingen.
D. MULDER, Oudl. te Zierikzee.
J. LOUWERSE, Oudl. te Middelburg.

Seeland.

J. D. v. d. VELDEN, v. d. m. te Middelburg.
W. H. OOSTEN, v. d. m. te Middelburg.
C. VERHAGE, Oudl. te Middelburg.
M. DE JONGE, Oudl. te Goes.

Adviesverreken leden.

De Hoogverreken: Dr. H. BAVINCK, P. BIES-TERVELD, Dr. G. H. J. W. J. GIESINC, Dr. A. KUYPER, L. LINDEBOOM, M. NOORDEWIJ, Dr. F. L. RUTGERS, D. K. WIELINGA en Doodst-Leidings-Directeur: J. H. DONNER.

Rapporteurs.

A. voor de Zending onder H. en M.: Dr. M. v. MINNEN, Dr. P. LION CACHET, Dr. L. v. d. VALK, Dr. J. H. FERINGA en de Zending-Directeur J. H. DONNER. B. voor de Zending onder Joden: Dr. J. VAN ANDEL en E. KROPPVELD, C. enz.

A. WOORD EN BELJENEN.

De Provinciale Synode van Drente verzoekt (dat, met het oog op het vele wetenschappelijk in den laatste tijd in publieke bladen over verschillende leerstellige punten als o. a. de wedergeboorte, doop, roeping, of het menscheijk geslacht behouden wordt en slechts de enkeren verloren gaan, de rechtvaardigmaking, de leer der kerk, de Generale Synode eenige Deputaten benoemen om een nauwkeurig onderzoek in te stellen, wat wij volgens Gods Woord en onze belijdenisschriften aangaande genoemde punten hebben te verstaan.

De Provinciale Synode van Groningen, gehoord de bezaaren tegen enkele alinea's van Art. 35, Nederlandsche Geloofsbelijdenis, en gelet op het feit, dat nu en dan de Formulieren van eenigheid met het oog op de betwiste alinea's van genoemd artikel voorwaardelij worden ondertekend, en gelet op de velele verklaringen van dit artikel gegeven, brengt dese zaak onder de aandacht van de Generale Synode met het verzoek voor dese zaak Deputaten af hoe te benoemen en intusschen — tot revinje noodig geoordeeld wordt — de ondertekening zonder voorwaarden te eischen, natuurlijk althij met het recht om langs den gewonen weg zija bezwaren in te brengen.

Zonder zelf uitspraak te doen in dese zaak besluit de Provinciale Synode van Drente-Holland de volgende Generale van den Helder door te zenden naar de Generale Synode:

„De kerkraad der Gereformeerde kerk van den Helder, kunnende, naar het licht, dat hij heeft over dese zaak — den doop, bediend met de formule: „Ik doop u tot de belijdenis van den Naam des Vaders enz.“, niet erkennen als wetlijng doop — beessende het gewicht van dese uitspraak, stelt aan de Classis Alkmaar voor, zoo noedig dese zaak ahangig te maken op de Provinciale Synode, op hoop, dat zij dezelve, wegens het gewicht der zaak, naar de Generale Synode doorzendt.“

De Classis neemt het voorstel Helder over, oetsoen zij zich over de wetlijngheid van den doop, met die formulering, niet uitsprekt, acht zij het evenwel zeer wenschelij, dat dese zaak doorgezonden wordt, te meer daar andere kerken elk oogenlik voor een dergelij geval kunnen geplaatst worden.